

МЕТОДОЛОГІЧНА РОЛЬ МАТЕМАТИЧНОЇ КАТЕГОРІЇ ЙМОВІРНОСТІ У ФІЛОСОФСЬКОМУ ПІЗНАННІ ОБ'ЄКТИВНОГО СВІТУ

Комарова Я.С., гр. Б-12

Наукові керівники: ст. викл. **Симоненко В.І.,**

ст. викл. **Демченко Т.В.**

Харківський державний університет харчів та торгівлі

Методологічна роль математичної категорії ймовірності може бути розглянута в аспекті методології процесу пізнання.

В сучасній науці термін «ймовірність» дуже широко розповсюджено. Він застосовується насамперед у своєму математичному сенсі: для пізнання того математичного поняття «ймовірність», яке завдяки посиленню математизації наукового знання, зокрема все більшого перетворення мови та стилю мислення математики в мову та стиль сучасного природознавства, перетворилось у загальнонаукове поняття. Слід мати на увазі, що незважаючи на те, що нема абсолютної різниці між загальнонауковими поняттями та категоріями філософії: більш того, історія науки говорить про взаємоперетворення їх одне в одне, але для кожного конкретного етапу розвитку науки та філософії між цими категоріями існує різниця. Вона полягає у тому, що загальнонаукові поняття виконують методологічні функції математичної категорії «ймовірність» у науковому пізнанні об'єктивного миру, не здатні виконувати таку саме роль в рішенні особисто філософських проблем, існуючих на даному етапі розвитку філософії.

Поняття ймовірності виступає в якості філософської категорії. Вона може бути розглянута і визначена насамперед в її відношенні до можливості.

Подальший аналіз ймовірності як філософської категорії веде до підсумку про її важливу роль також у розкритті відношення між необхідністю, з одного боку, можливістю та випадковістю – з другого. Розглядаючи ймовірність як філософську категорію, слід відмітити, що ймовірність є відома оцінка невизначеності – невизначеності, що має місце до відношення між можливістю та її реалізацією, або дійсністю, між можливістю та необхідністю. Ймовірність, як філософська категорія може служити відображенням кількісної сторони невизначеності. На підставі вищевикладеного методологічну роль математичної категорії ймовірності у філософському пізнанні об'єктивного миру можна трактувати як кількісну оцінку невизначеності, що властива як об'єктивному миру, так і його пізнанню.